

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. B. D. L., Š., L.**, IČO: X.,
proti žalovanému
S., a. s., M., L., IČO: X., zastúpenému JUDr. R. G., advokátom, D., L., **o zaplatenie 146 300,11 € (4 407 437 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 22Cb 250/2006,
na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. apríla 2008, č. k. 41 Cob/20/2008-350, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Lučenci rozsudkom z 23. októbra 2007 č. k. 22Cb 250/2006-298 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4 397 437,77 Sk (po zmene návrhu 4 407 437 Sk) s príslušenstvom, ktoré malo žalovanému vzniknúť tým, že ako dodávateľ tepla si vyúčtoval cenu tepelnej energie za rok 2000 v maximálnych cenách určených Okresným úradom v Lučenci, a nie podľa skutočne vynaložených ekonomicky oprávnených a primeraných nákladov v súlade s výmerom Ministerstva financií SR č. R-1/1996 v znení opatrenia č. R-10/1999. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, medzi účastníkmi nebola sporná výška bezdôvodného obohatenia, sporná bola dôvodnosť žalovaným vznesená námietka premlčania. Súd prvého stupňa posúdil premlčaciu dobu jednak podľa § 107 Občianskeho zákonníka so záverom, že uplynula 21. mája 2003 a jednak podľa § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorého uplynula 21. mája 2005, preto žalobu podanú 14. decembra 2006

z dôvodu premlčania uplatneného nároku zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal ich náhradu vo výške 154 445 Sk.

Odvolačný súd na odvolanie žalobcu napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či okresný súd správne rozhodol, keď žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol z dôvodu premlčania. Keďže Obchodný zákonník upravuje iba premlčanie v prípade práva na vrátenie plnenia získaného z neplatnej zmluvy, o čo v danej veci nejde (k bezdôvodnému obohateniu došlo plnením bez právneho dôvodu), treba premlčanie uplatneného práva posúdiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Nie je sporné, že žalobca sa o tom, že žalovaný získal na jeho úkor bezdôvodné obohatenie, dozvedel na základe právoplatného rozhodnutia Ministerstva financií SR z 23. 12. 2002. Dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka začala preto plynúť 23. 12. 2002 a uplynula 23. 12. 2004. V prípade plynutia objektívnej premlčacej doby tak 3-ročnej, ako aj 10-ročnej pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Úmyselné konanie žalovaného žalobca v konaní nepreukázal, resp. neoznačil relevantný dôkaz na preukázanie takéhoto tvrdenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal ich náhradu v celkove výške 53 748 Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolanie s návrhom, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Žalobca tvrdí, že postupom súdu mu bola ako účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu vidí okrem iného v tom, že jeho návrh na odvolacom pojednávaní, aby odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, bol odvolacím súdom nesprávne odmietnutý, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia, čo má za následok aj nepreskúmateľnosť jeho rozsudku, čo je inou vadou konania, ku ktorej musí dovolací súd prihliadať v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. Žalobca má za to, že dovolanie je prípustné aj podľa § 238 ods. 2 O. s. p., nakoľko napadnuté rozhodnutie vykazuje značné odchýlky od právneho názoru Najvyššieho súdu SR uverejneného v Náleze Ústavného súdu SR

sp. zn. IV. ÚS 214/04, strany 8 až 14 a 21 a 22. Okrem uvedeného je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, spočívajúce v aplikácii nesprávneho právneho predpisu, a to Občianskeho zákonníka na posúdenie žalovaným vznesenej námietky premlčania, čo ďalej podrobne odôvodnil. V dovolaní je napokon vyslovený záver, že z hľadiska namietaného premlčania bola žaloba podaná včas aj pri jej posúdení podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, aj podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú taxatívne uvedené v ustanovení § 238 ods. 1, 2 a ods. 3 O. s. p. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. O tento prípad v prejednávanej veci nejde, lebo napadnutý rozsudok je rozsudkom potvrdzujúcim. V mysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci; ani o tento prípad v predmetnej veci nejde, keďže dovolací súd doposiaľ v tejto veci nerozhodoval, a preto nevyslovil (ani nemohol vysloviť) právny názor. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu; napokon ani o tento prípad nejde, lebo odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil (i keď to žalobca navrhol).

Dovolanie je všeobecne prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 písm. a) až g) O. s. p. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím mal byť naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O. s. p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Žalobca vidí odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že odvolací súd nevyhovel jeho návrhu na pripustenie dovolania a v odôvodnení svojho rozhodnutia svoj postup ničím neodôvodnil.

Zákon v ustanovení § 238 ods. 3 O. s. p. dáva odvolaciemu súdu možnosť (nie povinnosť), aby vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí vyslovil prípustnosť dovolania, ak dospeje k záveru, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Táto možnosť nie je závislá od toho, či takýto postup navrhli účastníci konania, ktorí na vyslovenie prípustnosti dovolania nemajú právo. Posúdenie otázky, či rozhodnutie odvolacieho súdu má po právnej stránke zásadný význam, patrí výlučne odvolaciemu súdu. Podľa ustálenej judikatúry ak odvolací súd nepovažuje vyslovenie prípustnosti dovolania za možné alebo potrebné či vhodné, nemusí sa prípadnými návrhmi účastníkov konania v tomto smere zaoberať a nemusí sa s nimi ani vyporiadať v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. nebol v prejednávanej veci naplnený. Platí to aj pre dovolací dôvod podľa § 238 ods. 2 O. s. p. Dovolací súd nezistil ani žiadnu inú vadu podľa § 237 O. s. p.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, na ktorý sa odvolával dovolateľ, nezakladá prípustnosť dovolania, možno ním odôvodniť dovolanie, ktoré je prípustné z niektorého z vyššie uvedených dôvodov.

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238, ani § 237 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol, lebo smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažičková